

Stemningsfullt på Ringve

Barn med kreft opplever mye smerte - og kan lett føle seg annerle enn andre barn, sa Trude Reinfjell ved mottakelsen av Minnepris for 2007. Medforfatter Trond Diseth minnet om at stadig flere barn overlever, og delte villig sitt slagord med salen: Et reddet liv skal og leves.

PSY
KOL
OGI

TEKST:

Astri Vannebo

FOTO:

Øyvind Nordahl Næss

PUBLISERT 1. juli 2008

TO GLADE VINNERE: Trude Reinfjell og Trond Diseth fikk minneprisen på Ringve gård. Tredjemann på laget, Arne Vikan, var ikke til stede under utdelingen.

Vil du vekke tonen min, ta meg inn i varmen din ...?

Et sjarmerende barnekor satte tonen på Ringve Gård i Trondheim. Simon Flem Devold og hans klarinett inviterte oss videre innover i barndommens rike. Tonene fra «Det ensomme barnet», en folketone fra Romsdalen, smyger varsomt ut fra scenen og forbereder oss på historiene om Morten.

Gjennom spalten «På skråss» har Simon Flem Devold kommunisert med utallige barn gjennom tidene. Morten ble en som han kom til å knytte nære bånd til. Morten visste at han kom til å dø. Kanskje var det for å beskytte foreldrene at han kom til å bruke Simon Flem Devold som samtalepartner på sine siste vandringer?

VÅRE TONER: Simon Flem Devold hadde klarinetten med.

Morten var en bestemt ung gutt. Når han ville ha brevet sitt på trykk, ja, så var det sånn det ble. Og svarene lot ikke vente på seg. På barns vis svingte det fort fra den dypeste medfølelse og bums tilbake til hverdagen. Julie på ni uttrykte seg eksempelvis på denne måten: «Selv om du har lite tid igjen, håper jeg du rekker å lese brevet mitt.»

Vinneren

Det er nettopp en virkelighet som den Morten opplevde, som danner rammene for vinnerbidraget til forfatterne Trude Reinfjell, Trond Diseth og Arne Vikan. Sistemann i vinnertrioen, Arne Vikan, var på reise under den høytidelige prisoverrekkelsen i festsalen på Ringve, hvor redaktør Pål Johan Karlsen ønsket velkommen, og Psykologforeningens president, Tor Levin Hofgaard, sa seg både stolt og glad da han kunne overlevere priser, sjekker og blomster til de glade vinnere.

– Det er rett og slett gøy å gjøre ting som dette. Det er når sånne ting skjer, at jeg er glad for å være psykolog.

Bjørn Christians'ens minnepris, populært kalt Minneprisen, utdeles årlig som en anerkjennelse for et særlig betydningsfullt faglig bidrag her i Tidsskriftet. For 2007 falt altså valget på artikkelen *Barn og kreft: Barns tilpasning til og forståelse av alvorlig sykdom*. Priskomiteén består som alltid av redaksjonsråd og redaktør. Inger Hilde Nordhus framførte juryens begrunnelse, som konkluderer med at forfatterne på en fremragende måte har vist hvordan psykologisk kunnskap og forståelse kan anvendes innenfor somatiske sykehus og medvirke til dramatisk bedre behandling og livskvalitet hos pasienter med tunge somatiske lidelser. Hele begrunnelsen gjengis som vanlig på redaksjonell plass (side 830) i Tidsskriftet.

Tilbake på Ringve

Å være på Ringve gård vekker gode minner hos Trude Reinfjell. Det var her hun i fjor hadde sin doktorgradsmiddag. Hun mener minneprisen kan bidra til å understreke psykologiens betydning ved somatisk sykdom.

– Når kreft rammer barn, er de i en sårbar fase. Barn utgjør den største gruppen av dem som rammes av akutt lymfatisk leukemi, som krever to til tre års behandling, noe som legger store begrensninger på dem i hverdagen. Rammer den ungdommer, må de håndtere puberteten i tillegg. Barn med kreft opplever mye smerte – og kvalme. De er utsatt for infeksjoner, de mister håret, får store vektvariasjoner. De opplever slapphet og energitap og kan lett føle seg annerledes enn andre, og hele samspillet med andre barn forstyrres. På toppen av det hele lever de med trusselen om død, og flere barn viser symptomer på posttraumatisk stressyndrom, sier hun, med håp om at flere psykologer vil ønske å jobbe med somatisk syke barn, og at det vil bli lagt mer vekt på det i utdanningen.

Trond Diseth framhever at temaet for vinnerartikkelen i høyeste grad er overførbart til å omfatte også barn med andre alvorlige sykdommer, og lærer oss det nye ordet: Biopsykososial. I det ligger det at interessen dreier *fra* kasus, det vil si tilfellet, *til* individet. Det psykologiske fagfeltet hører hjemme her.

DANSE MOT VÅR: Elever ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole satte tonen for en stemningsfull stund på Ringve gård. Dirigent var Mona Aarsand, og koret ble akkompagnert av Magne Olav Aarsand.

– Barne- og ungdomsavdelingen ved Rikshospitalet var lenge en enslig svale, med sin egen barne- og ungdomspsykolog, som involverte seg i så vel barna som i foreldrene og friske søsken. I dag overlever flere og flere barn, forteller han, og er bekymret for hva som skjer med disse barna videre. Muligheten for at de siden skal utvikle psykiske problemer, er absolutt til stede. Trond Diseth benyttet talerstolen til å nå fram til salens mange psykologer:

– Et reddet liv skal også leves. Nå må dere komme dere ut på banen, folkens!

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 45, nummer 7, 2008, side 867-868

TEKST:

Astri Vannebo, JournalistMaster of Management

FOTO:

Øyvind Nordahl Næss